

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення
зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України
від 17 жовтня 2008 р. № 955»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою створення умов для доступу населення до лікарських засобів, особливо у період воєнного стану.

2. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту акта

Проєкт постанови розроблено на виконання статей 5 та 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення».

Необхідність прийняття проєкту постанови обумовлена аналізом поточного стану механізму державного регулювання цін на ліки в Україні, проблемних аспектів його реалізації.

Проєкт постанови розроблено з метою запобігання подальшому підвищенню цін на лікарські засоби на території України.

Згідно з дослідженням та звітом Світового банку щодо соціально-економічного становища в Україні станом на травень 2024 року кількість українців, які живуть у бідності, зросла на 1,8 мільйона з 2020 року, що складає приблизно 29% населення.

Зростання бідності зумовлене продовженням руйнування економіки країни та пов'язане зі зниженням рівня зайнятості.

За офіційними даними Державної служби зайнятості у січні – серпні 2024 року послугами Державної служби зайнятості скористалися 444 054 громадян, з них безробітні 297 024 громадян.

Одночасно спостерігається тенденція до зростання цін на лікарські засоби.

За даними компанії «Proxima Research», опублікованими у відкритих джерелах, з початку року середній показник підвищення цін на топ-10 товарних позицій лікарських засобів (Stock Keeping Unit — SKU) за обсягами аптечного продажу у 2024 році станом на 17 вересня 2024 року становить 10% порівняно із цінами на початку року.

На сьогодні ціна та націнка на лікарські засоби, які в установленому законом порядку зареєстровані в Україні, а також на лікарські засоби, випущені в обіг під час строку, протягом якого лікарський засіб було дозволено до застосування в Україні, та застосовуються до закінчення їх терміну придатності, визначеного виробником та зазначеного на упаковці (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), не регулюються державою.

На підставі викладеного, з метою запобігання підвищенню цін на такі лікарські засоби, забезпечення умов для доступу населення до лікарських засобів з урахуванням стану економіки країни та продовження агресії російської федерації виникає необхідність вжиття відповідних заходів державного регулювання цін на лікарські засоби.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови передбачається внесення зміни до підпункту 1 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби та медичні вироби».

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:
Закон України «Про лікарські засоби»;
Закон України «Про ціни і ціноутворення».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проєкту постанови не потребує додаткових фінансових витрат із державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови з метою забезпечення громадського обговорення потребує розміщення на офіційному вебсайті МОЗ.

Проєкт постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної. У зв'язку з цим позиція уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови не потребується.

Проєкт постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт постанови потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Проєкт постанови потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проєкті постанови відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проект постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проект постанови потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно – правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту постанови сприятиме доступу населення до лікарських засобів, особливо у період воєнного стану, забезпечить створення умов, що запобігатимуть необґрунтованому підвищенню цін на лікарські засоби, сприятиме ефективності державної системи охорони здоров'я.

Реалізація проєкту постанови не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Створення ефективного та прозорого механізму регулювання цін на лікарські засоби.
Держава	Позитивний	Сприятиме контролю держави та громадськості стосовно формування та реалізації державної цінової політики у сфері охорони здоров'я.
Громадяни	Позитивний	Доступ населення до лікарських засобів, особливо у період воєнного стану.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ 2024 р.